

YEGAH MUSICOLOGY JOURNAL

HTTP://DERGIPARK.ORG.TR/PUB/YEGAH

e-ISSN: 2792-0178

Makalenin Türü / Article Type : Araştırma Makalesi/ Research Article

Geliş Tarihi / Date Received : 04.03.2025

Kabul Tarihi / Date Accepted : 25.04.2025

Yayın Tarihi / Date Published : 30.06.2025

DOI : <https://doi.org/10.51576/ymd.1651111>

e-ISSN : 2792-0178

İntihal/Plagiarism: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and confirmed to include no plagiarism.

KANUN EĞİTİMİNDE SİSTEMİN HEDEFLERLE UYUMU: ÖĞRETİM ELEMENİ YAKLAŞIMLARI VE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER¹

TEKİN, Hıdır Safa²UMUZDAŞ, Serpil³

ÖZ

Bu çalışma, Türkiye'deki üniversitelerde kanun eğitimi vermekte olan eğitimcilerin, lisans kanun eğitim öğretim sürecine ilişkin görüşlerini belirleyen ve raporlayan bir araştırmadır. Konservatuvarlardaki kanun eğitimi sürecini ve kapsamını, öğretim elemanlarının bakış açıları ve deneyimleriyle sunan bu araştırma, ulusal kalite ve akreditasyon çalışmalarına yönelik çalışmalar bağlamında mevcut durumun tespiti, kontrolü ve değerlendirilmesi için veri ve perspektif sağlamaktadır. Gönüllü katılımcılara; mesleki kanun eğitiminin kurumsal hedeflerle uyumu, ilgili müfredatın kapsamı ve iç kontrol süreci, uygulamalarda karşılaşılan güçlükler ve gerçekleşen düzeltici faaliyetler, eğitimcilerin çalgı eğitimi bağlamında akreditasyonla ilgili görüşleri, mevcut eğitim programının mesleki kanun eğitimi alan öğrencilere yeni özellikler ve üstünlükler kazanabilmek üzere duyduğu ihtiyaçları karşılama durumuna ilişkin sorular yöneltilmiştir. Sonuç

¹ Bu makale, birinci yazarın yüksek lisans tezi kapsamında, ikinci yazarın danışmanlığında üretilmiştir.

² Uzman, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, hsafatekin@gmail.com, 0000-0003-1422-9757.

³ Prof. Dr., Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, sumuzdas@hotmail.com, 0000-0002-6013-2406.

olarak; bazı programların eksikler barındırdığını, öğrencilerin teknik beceriler kazandıktan sonra müzikal üslup geliştirmelerinin beklendiğini ve bu ihtiyaca cevap verebilmek için ek çalışmalara ihtiyaç duyulduğu anlaşılmıştır. Yine; bulgulardan anlaşıldığı üzere, hedef ve içerik uyumu zafiyetinin algılandığı bölümlerde öğretim elemanları kendi uygun buldukları yöntemlerle gidermeye çalışmaktadır. Çalgı dersi konularının nazariyat dersiyle eş zamanlı yürütüldüğü, bunun genel anlamda olumlu sonuç getirebildiği ancak çalgı becerileri geliştirme açısından her zaman işlevli olmayabildiği anlaşılmaktadır. Bunun dışında öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı bazı dönemlerde kaliteli bir sürece uygun olamayabildiği, bu durumda ise bireysel olarak planlanmış dersi toplu yapma eğilimine başvurulduğu bildirilmiştir. Akreditasyon konusunda kanun öğretim elemanları yarıya bölünmüş durumdadır. Katılımcıların bir kısmı uygulamaya olumlu bakarken, bir kısmı olumsuz tutuma sahiptir. Öğretim elemanları, öğrencilerin niteliklerini arttırabilmeleri için; sorumluluk sahibi olarak çalışma görevlerini yerine getirmeye ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Çalgı eğitimi, konservatuvar, akreditasyon, müfredat, kanun.

THE COMPATIBILITY OF THE SYSTEM WITH OBJECTIVES IN KANUN EDUCATION: PERSPECTIVES AND CHALLENGES OF ACADEMIC STAFF

ABSTRACT

This is a study that documents and reports the views of educators who teach kanun at universities in Turkey regarding the undergraduate kanun education process. This research, which presents the process and scope of kanun education in conservatories through the perspectives and experiences of the teaching staff, provides data and perspectives for the assessment, control, and evaluation of the current situation in the context of studies on national quality and accreditation. Volunteer participants are asked questions about the compatibility of vocational kanun education with institutional goals, the scope of the relevant curriculum, the internal control process, the difficulties encountered in practices and the corrective actions taken, the opinions of educators about accreditation in the context of instrument education, and the competence of the current education program to meet the needs of students receiving vocational kanun education to gain new and masteries.

It is concluded that some programs have deficiencies, that students are expected to develop musical style after gaining technical skills, and that new studies are needed to meet these needs. It is also found that in departments where a weakness in goal and content harmony is observed, faculty members attempt to eliminate it with their own appropriate methods. It is understood that instrument lesson subjects are carried out simultaneously with the theory course, and this can generally bring positive results but may not always be functional in developing instrument skills. Additionally, it has been reported that the number of students per faculty member may not be enough for a qualified process in some periods, and in this case, a tendency is resorted to carrying out individually planned lessons collectively. Regarding accreditation, faculty members are split in half. While some participants have a positive attitude towards the application, some have a negative attitude. Teaching staff stated that they need to fulfill their duties responsibly for students to increase their qualifications.

Keywords: Instrument training, conservatory, accreditation, curriculum, kanun.

GİRİŞ

Türk müziğine yönelik çalışmaların yapılması ve artış göstermesi, kurallar üzerine kurulmuş bir sistem bütünlüğü yoksunluğunun giderilmesi bağlamında zamanla ihtiyaç haline gelmiştir. Böylece, süregelen eğitim öğretim süreçleri ve bilimsel çalışmalar eşgüdümlü olarak değerlendirilerek çıktılar üretilmeye çalışılmaktadır. Elde edilen çıktılar ile gerekli dönüşümler sağlanarak, tekrar kaliteli girdiler üretilebilir ve kaliteli süreç yürütülebilir. Bu döngüde konservatuvarların bünyesinde yürütülen sistemli eğitim öğretim süreçleri önemsenmektedir. Konservatuvarların, temel olarak sanatçı yetiştirmek amacıyla uyguladığı bir öğretim programı bulunmaktadır. Programın uygulayıcısı olarak öğretim elemanları, programın oluşumunda, uygulanmasında ve değerlendirilmesinde etkindir. Bu araştırma, konservatuvarlarda eğitimi verilen “kanun” çalgısına odaklanılarak yürütülmüştür.

Türk müziği bünyesinde yaygın bir şekilde kullanılan kanun, sanat müziğindeki işlevinin yanı sıra halk müziğinde eşlik enstrümanlarından biri olarak kullanılabilmekte, dünya müziklerine uygunluğu ile de bilinmektedir (Doğruöz, 2017; Savaş, 2018). Türkiye’de kanun eğitimi, formal olarak 20. yüzyıl sonrasında başlamış olup (Elkaya, 2019), güncel durumda güzel sanatlar, eğitim fakültesi ve konservatuvarlarda aktif biçimde verilmektedir (Kahyaoğlu, 2017). Ancak mevcut çalışmalar (Savaş, 2016; Savaş, 2018; Somakçı, 2000; Somakçı 2002) kanun eğitimi süreçlerinin

sistemli bir yaklaşımla yürütülmediği ve düzensiz olduğunu bildirmektedir. Kanun eğitim sürecinde; metodik kaynakların (Karaelma, 2010) ve kullanılan öğretim yöntemlerin yetersizliği, eğitim programlarının eksiklikleri ve sistematik bir yaklaşımın olmaması gibi konular (Somakçı, 2000) problem olarak öne çıkmaktadır. Öğretim elemanlarının bireysel tercihlerinin yönettiği bir öğretim yapısının (Savaş, 2018) yerini sistemli bir eğitim öğretim süreci alması beklenmektedir. Savaş (2016) ve Somakçı (2002) kanun öğretiminde ilkelerin, hedef ve hedef davranışların belirlenerek sistematik bir program hazırlanması ve öğretim elemanlarının bir araya gelerek çeşitli program ve yöntemler geliştirmeleri önerilerinde bulunmaktadır. Genel eğitimdeki sistemleşme, özele inilerek sanat eğitiminde de hedeflenmektedir (Ünver, 2016). Güncel çalıştaylar ülke genelinde mevcut olsa dahi, mesleki çalgı özelinde program geliştirmeye yönelik ilerlemeler nispeten yavaş kalmaktadır. Güncel durumların tartışıldığı mesleki paylaşımlar, programı geliştirebilir. Karakaş (2019)'ın bu ihtiyaca yönelik çalışmasında; çalışmayı yürüttüğü katılımcılardan elde ettiği bulgular doğrultusunda; kanun materyallerinde, düzeysel bir müfredat ve repertuvarın sistemli bir şekilde oluşturulması gerektiğini bildirmiştir. Bu bağlamda, mevcut müfredatların üniversitelerin kendi birimleri tarafından hazırlanmasıyla birlikte, bu tür çalışmaların yükseköğretim kurumlarını kapsayan ortak bir yaklaşımla geliştirilmesi faydalı olabilir (Alkaç ve Kaya, 2017; Geboloğlu, 2020). Öğrencileri ortak hedefler ile yetiştiren bir program istendik (Özmenteş ve Özmenteş, 2009) ve temel bir öğedir. Beklenen bu ortak anlayış ve çaba, akredite olma bağlamındaki ilerlemede önemli adımları içermektedir.

Amaç ve Önem

Konservatuvarlardaki kanun eğitimi sürecini ve kapsamını, öğretim elemanlarının bakış açıları ve deneyimleriyle sunan bu araştırma, ulusal kalite ve akreditasyon süreçlerine yönelik çalışmalar bağlamında mevcut durumun tespiti, kontrolü ve değerlendirilmesi için veri ve perspektif sağlamaktadır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada eşzamanlı veri toplama ve analiz ile karakterize olan (Lambert ve Lambert 2012) nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiş ve nitel betimsel tarama modeliyle çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Türkiye’de Türk müziği alanında kanun eğitimi verilen konservatuvarlarda görev yapmakta olan kadrolu 22 öğretim elemanından, gönüllü olan 14’ü bu çalışma için görüş bildirmiştir. Öğretim elemanlarına araştırma soruları ile elde edilen veriler, analiz edilerek tespitlerde bulunulmuştur.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada, konservatuvar öğretim elemanlarının kanun eğitim sürecini değerlendirmelerine yönelik mülakat çalışmasına ilişkin altı soru uygulanmıştır. Mülakat soruları veri toplama aracıdır. Mülakat soruları aşağıdaki gibidir.

1. Kurumunuzda verdiğiniz kanun eğitiminin hedefi nedir? (Sanatçı veya eğitimci yetiştirmek gibi)
2. Vermekte olduğunuz kanun eğitiminin hedefiyle içeriği uyumu konusunda neler düşünüyorsunuz?
3. Kanun eğitiminde kullandığınız müfredat (öğretim programı) nasıl belirlenmektedir?
4. Kanun eğitimi sürecinde öğretim programını uygulamakta sorunlarla karşılaştınız mı? Bunları nasıl çözmektesiniz?
5. Üniversiteler bölüm bazında akredite olma çalışmaları (eğitim programının belirli standartları karşıladığını doğrulayan bir süreç) yürütmekte. Sizin kanun çalgı eğitiminde standartlaşma hakkındaki görüşleriniz nedir?
6. Mesleki kanun eğitimi alan öğrenci yeni özellikler ve üstünlükler kazanabilmek üzere neleri yapmaya ihtiyaç duyabilir? Eğitim programı ve ortamı sizce bu ihtiyaçları karşılamakta mıdır? Uygulanabilir önerileriniz var mıdır?

Verilerin Toplaması

Araştırmanın yapılmasına ilişkin Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Etik Kurulunca (19/06/2023 Evrak No: 307163) onay verilmiştir. Araştırmanın yürütülmesine ilişkin ilgili kurumlardan izin talep edilmiş, ilgili kurumların Rektörlükleri tarafından dönüş sağlanmıştır. Ulaşılan öğretim elemanları ile iletişim kurularak yazılı dokümanlarla veriler toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Öğretim elemanlarının konu ile ilgili bireysel görüşleri belirtke tablosu ile sunulmuştur. Görüşlerinin bütünsel olarak ne sıklıkla görüldüğü, frekans olarak tablonun altında verilmiştir.

Görüşme yapılan katılımcıların ifadelerine yönelik veri bölgesi (X) şekli ile işaretlenmiştir. Doğrudan alıntılar ile örneklendirilmiştir.

BULGULAR

1. Kanun Eğitiminin Hedefi

Katılımcılar	Sanatçı	Eğitimci	Her ikisi
Ö.E.1	X		
Ö.E.2	X		
Ö.E.3			X
Ö.E.4			X
Ö.E.5	X		
Ö.E.6			X
Ö.E.7	X		
Ö.K.8	X		
Ö.K.9			X
Ö.K.10			X
Ö.E.11			X
Ö.K.12	X		
Ö.K.13	X		
Ö.K.14	X		
Toplam	8	0	6

Tablo 1. Kurumunuzda verdiğiniz kanun eğitiminin hedefi nedir sorusuna ilişkin bulgular.

Tablo 1 de sunulduğu gibi “Kurumunuzda verdiğiniz kanun eğitiminin hedefi nedir?” sorusuna 14 öğretim elemanından 8’i sanatçı, 6’sı sanatçı ve eğitimci (her ikisi de) yetiştirme amacıyla eğitim verdiklerine dair görüş belirtmişlerdir. Konservatuvarlar, misyon ve vizyonlarına uygun biçimde, geniş bir perspektifte nitelikli eğitim sunmayı amaçlamaktadırlar. Sanatçı yetiştirmeye yönelik olarak elde edilen bulgular ortak bir görüşü bildirmektedir. Zira kurumun temel amacı budur. “4 yıllık konservatuvar lisans eğitimi içinde müzikal gelişimine her aşamada destek olacak düzeyde kanun çalar olmasına yönelik hedef belirlenmiştir.” (Ö.K.13) ifadesindeki gibi, çalgı düzeyinin olabildiğince yükseğe ulaşması, programda önceliklidir.

Sanatçı ve eğitimci yetiştirmeye yönelik olarak elde edilen verilerden, “,, sanatçılar ve akademisyenler yetiştirmeyi hedefliyoruz.” (Ö.K.9) ve “...öğrencinin potansiyeli, istek ve hedefleri doğrultusunda şekillenmektedir. Konservatuvarda geçirilen verimli çalışmalar sanatçı ve eğitimci vasıflara sahip olabilmenin yanında, film müziği besteciliği, akademisyenlik ya da kendi bireysel işini kurması (müzik kursu vb), alanı dahilinde özel kurslar verebilmesine olanak tanıyabilmektedir.” (Ö.E.6) ifadeleri örnek verilebilir.

Kuruluşların belirlediği misyon doğrultusunda, verilen yanıtların farklılık gösterebildiği anlaşılmaktadır. Buna örnek olarak; “Gazi Üniversitesi Türk Müziği Konservatuvarında hedef

sanatçı yetiştirmekti. Ankara Hacı Bayram Üniversitesi Türk Müziği Konservatuvarında da hedef aynıydı. Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Müzik Bilimleri ve Teknolojileri Fakültesi Müzik Teorisi Bölümünde hedef hem Avrupa Müziğini hem de Türk Makam Müziğini bilen icra eden ve aktaran teorisyenler yetiştirmek. Bu anlamda buradaki kanun eğitimi makam müziğini anlamak ve icra etmek amacını taşımaktadır. Bir de kanun eğitiminin ses eğitimi bölümünde yardımcı çalgı dersi kapsamında verilen kanun eğitimi var. Bu eğitimin hedefini ise ağırlıklı olarak eşlik konusu oluşturuyor.” (Ö.E.11) ifadesi sunulabilir. Öğretim elemanlarının söylemlerinden hareketle; kurumsal vizyonun, temel eksen korunarak değişkenlik gösterebildiği anlaşılmaktadır.

2. Kanun Eğitimde Hedef ve İçerik Uyumu

Katılımcılar	Uyumlu	Uyumsuz	Çekimser
Ö.E.1	X		
Ö.E.2	X		
Ö.E.3		X	
Ö.E.4		X	
Ö.E.5	X		
Ö.E.6	X		
Ö.E.7	X		
Ö.K.8			X
Ö.K.9		X	
Ö.K.10	X		
Ö.E.11	X		
Ö.K.12	X		
Ö.K.13	X		
Ö.K.14	X		
Toplam	10	3	1

Tablo 2. Vermekte olduğunuz kanun eğitiminin hedefiyle içeriği uyumu konusunda neler düşünüyorsunuz sorusuna ilişkin bulgular.

Tablo 2 de görüldüğü gibi; “Vermekte olduğunuz kanun eğitiminin hedefiyle içeriği uyumu konusunda neler düşünüyorsunuz?” sorusuna, öğretim elemanından 10’u uyumlu, 3’ü uyumsuz ve 1’i çekimser olarak görüşlerini belirtmiştir. Buna göre; öğretim elemanlarının çoğunluğu, ders içeriği ve hedeflerin uyumlu olduğu görüşündedir. Öğrenciden kaynaklı uyum sorunu olduğunu ifade eden öğretim elemanlarının yanı sıra henüz mezun verilmediği için çekimser yanıtı da mevcuttur. Katılımcı öğretim elemanlarından elde edilen verilerden “İçeriği kendim belirliyorum. Üniversitelerin kanun eğitim müfredatları sadece nazariyat dersinin takibi niteliğindedir. Düzenlediğim hedef ve içeriğin uyumlu olduğunu düşünüyorum.” (Ö.E.5) ifadeleriyle Türk Müziği Nazariyatı ve Solfeji dersi ile senkronize bir şekilde yürütüldüğünü vurgularken, diğer bir öğretim

elemanı (Ö.E.6) “... nazariyat ve çalgı eğitimini eş zamanlı programlayarak yürütmeyi uygun görüyoruz.” ifadeleriyle benzer bir uygulama içinde olduklarını belirtmiştir.

Öğrencilerden kaynaklanan uyumsuzluklara yönelik veriler, çeşitli faktörleri içermektedir. “...Benim hedefimle öğrencinin hedefi uyuşmuyorsa konuşmaya gerek bile yok diye düşünüyorum. Yine aynı noktaya varacak belki iş ama öğrencinin hedefine göre de yine eğitimcinin donanımı burada önemli unsur diye düşünüyorum. Öğrenci ben gazinoda müzisyenlik yapmak istiyorum derse ne diyeceksiniz? O yüzden sizin hedeflerinizden ziyade öğrencinin mental, müzikal algısı ve vizyonudur.” ifadeleriyle öğrencilerin hedefleri ve müzikal algısına yönelik eğitimin hedef ve içeriğinin yapılandırıldığını vurgulamış, “Şu anda hedef ve içeriğin tam olarak uyumlu olduğunu söylemek doğru olmaz. Her öğrenciyi amaçlanan düzeye erdirmek mümkün olmayabiliyor. Öğrencinin amaçsız şekilde konservatuvara girmesi sebebiyle, aklındaki konservatuvar algısının beklentisiyle ve müzik beğenisiyle uyum sağlamaması gibi durumlar öğrencinin motivasyonunu ve müziksel algısını kötü yönde etkileyerek hedeflenen amaca erişimi zorlaştırıyor. Bu durum içeriğin de etkilenmesine sebep olmaktadır.” (Ö.E.3), “Buradaki içerik kelimesini "meslek çalgısı program kılavuzu" olarak algıladığımı belirtmek isterim. Buradan yola çıkarak; öncelikle kurumun ve öğretim elemanının dışında gelişen öğrenci yatay geçişleri, psikolojik sorunlar, okul bırakma, devamsızlık vs. gibi mevzular yüzünden her zaman hedeflediğimiz amaçlara ulaşamayabiliyoruz. Fakat şartlar normal olduğunda yani eğitim sektöre uğramadan düzgünce devam ettiğinde hem içeriğin hem de hedefin birbiri ile tutarlı olduğunu gözlemlediğimiz zamanlar çoğunluktadır. Yine nadiren de olsa, öğrenci seviyesine göre meslek çalgısı program içeriğinde bulunan eserlerin dışına çıkıldığı da olmaktadır. Bu durumun temel sebebi ise tamamen öğrencinin kendi seviyesine uygun ve daha sağlam temellerle ilerleyebilmesine yardımcı olmaktır.” (Ö.K.9) ifadeleriyle görüşlerini bildirmiştir. Kanun öğretim elemanlarının, çalgı derslerini; öğrencilerin hedefleri ve müzikal algılarına göre düzenleyerek, temel derslerden olan Türk müziği nazariyatı ve solfej dersiyle eş zamanlı bir iç programla sürdürdüğü görülmüştür.

3. Kanun Eğitiminde Müfredatın Belirlenmesi

Katılımcılar	Bireysel	Ortak
Ö.E.1	X	
Ö.E.2		X
Ö.E.3		X
Ö.E.4	X	
Ö.E.5		X
Ö.E.6	X	
Ö.E.7	X	

Ö.K.8	X	
Ö.K.9		X
Ö.K.10	X	
Ö.E.11	X	
Ö.K.12		X
Ö.K.13	X	
Ö.K.14		X
Toplam	8	6

Tablo 3 Kanun eğitiminde kullandığınız müfredat nasıl belirlenmektedir? sorusuna ilişkin bulgular.

“Kanun eğitiminde kullandığınız müfredat nasıl belirlenmektedir?” sorusuna verilen yanıtlara göre; 14 öğretim elemanından 8’i bireysel, 6’sı ortak olduğuna yönelik durum bildirmişlerdir. Nitel veriler incelendiğinde, öğretim elemanlarının geneli var olan metotlar dahilinde Türk müziği nazariyatı ve solfeji dersine paralel bir müfredat oluşturulduğunu ifade etmişlerdir. Öğretim elemanlarının konuyla ilgili ifadelerinden örnekler şöyledir. "Liseden genellikle metotlu bir eğitimden gelmediğinden, en başlangıç düzeyinde başlatma eğiliminde olunuyor."(Ö.E.7), "Vermiş olduğunuz hedefe göre sıfırdan başlayan öğrenci baz alınarak, sıfırdan hedef seviyesine göre basamak basamak hazırlanır ve belirlenir."(Ö.K.8), ifadeleriyle bireysel yöntem kullandıklarını vurgulamış, “Kanun eğitiminde kendi hazırladığım eğitim yöntemini ve müfredatı kullanıyorum. İlk aşamada yalnızca fiziksel yeterlilik amacıyla hazırladığım alıştırma kullandığım kullanıyorum. İlk aşamada yalnızca fiziksel yeterlilik amacıyla hazırladığım alıştırma kullandığım kullanıyorum. Makam müziği icrası, öğrenci belirli bir aşamaya geldikten sonra başlıyor. Bu aşamada önce ilgili makamın perde anlayışını anlattıktan sonra kanunda bu perdelerin nasıl seslendirileceğini ve kanunda bu konuda yaşanan güçlükleri anlatıp makam icrasına kendi belirlediğim makam/terkip sıralamasına göre başlıyorum. Çeşitli icra ve süsleme teknikleri tüm eğitim süreci boyunca uygun makam ve eserler üzerinde aşama aşama anlatıyorum. Ayrıca solo icra, eşlik sırasında icra ve toplu icra içerisindeki icra içerisinde kanunun kullanımı da icraya yönelik eğitimin diğer bir boyutunu oluşturuyor.” (Ö.K.10).

Türk Müziği Nazariyatı ve Solfeji dersine eş zamanlı bir iç planlama ile, ortak yöntem kullanan öğretim elemanlarından elde edilen verilerden “Kullandığımız müfredat, Türk Müziği Solfej ve Nazariyat Derslerinde öğretimi yapılan temel müzik bilgileri ve Makam sırasına paralel olacak şekilde diğer (birimdeki) kanun öğretim görevlilerinden oluşan çalgı komisyonu tarafından belirlenmektedir. Dönem başlarında gerektiğinde güncelleme yapılmaktadır.” (Ö.E.2), “Öğrencilerin hedeflenen teknik becerileri edinme sıralaması ve makam dersi müfredatında yer alan makamların sırasına göre belirlenmektedir.” (Ö.K.12) ifadeleri ile belirtilmiştir. Bu müfredatı kullanan ama uygun bulmadığını “Benim tamamen yanlış bulduğum bir sistem olmasına rağmen

kurumumuzda belli bir seviyeden sonra tüm Türk müziği enstrümanları ortak bir müfredatla eğitim görmektedir. Bu programa yön veren durum, Türk müziği nazariyatında öğrenilen makamlardır. Tüm eğitimciler öğrencilerin nazariyat dersinde öğrendiği makamlardaki saz eseri formundaki eserleri öğrencilere öğretmektedir. Her enstrümanın farklı tekniklerle icra edildiği düşünüldüğünde bu durum genelinde tüm enstrümanların, özelinde kanun eğitiminin teknik açıdan eksik kalmasına sebep olmaktadır.” (Ö.E.3) ifadeleriyle vurgulayan öğretim elemanı mevcuttur. Elde edilen veriler içerisinde Türk Müziği Nazariyatı ve Solfeji dersi dışında ortak müfredat kullanan “İlgili öğretim elemanı ya da varsa elemanları tarafından ortak veya bireysel kararla dersin öğrenim çıktıları belirlenir, içerik hazırlanır ve programın ilgili akademik kurul kararı ile onaylanır. Mevcut müfredatın program yeterliliklerini sağlayıp sağlamadığı her eğitim- öğretim yılı sonunda değerlendirilir ve yıllık değerlendirmeler gözden geçirilir. Bu gözden geçirme süreci sonunda; dış paydaşların görüşleri, varsa akreditasyon kuruluşlarının esaslarındaki değişiklikler ve üniversitemizin Akreditasyon ve Kalite Komisyonunca belirlenen esaslara dayalı olarak gerekirse program müfredatında güncellemeler yapılır.” (Ö.K.9), “Kurumumuzun hedefleri ve öğrencilerimizin genel seviyesi doğrultusunda ve bunu yanı sıra Türkiye’deki ilgili kurumlarında yer alan müfredatlarında araştırılması ile kurumumuzdaki kanun eğitiminde uygulanabilecek en iyi ve uygun müfredat oluşturulmuştur.” (Ö.K.14), ifadeleriyle standart bir eğitime yönelik oluşturulan müfredat kullanıldığını vurgulamışlardır. 9. ve 14. Katılımcıların belirttiği uygulama, istendik bir kurumsal bir yapı sistemidir.

4. Kanun Eğitimi Sürecinde Karşılaşılan Sorunlar ve Çözümle İlgili Uygulama Örnekleri

Katılımcılar	Evet	Hayır
Ö.E.1	X	
Ö.E.2	X	
Ö.E.3	X	
Ö.E.4	X	
Ö.E.5	X	
Ö.E.6	X	
Ö.E.7	X	
Ö.K.8	X	
Ö.K.9		X
Ö.K.10	X	
Ö.E.11	X	
Ö.K.12	X	
Ö.K.13	X	
Ö.K.14	X	
Toplam	13	1

Tablo 4 Kanun eğitimi sürecinde öğretim programını uygulamakta sorunlarla karşılaştınız mı? bunları nasıl çözmektesiniz?
sorularına ilişkin bulgular.

“Kanun eğitimi sürecinde öğretim programını uygulamakta sorunlarla karşılaştınız mı? Bunları nasıl çözmektesiniz?” sorusuna Tablo 4’te görüldüğü gibi öğretim elemanlarının neredeyse hepsi sorunla karşılaştığı belirterek kendi çözüm yollarını paylaşmışlardır. Öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğu öğrenciden kaynaklanan sorunlar nedeniyle, öğretim programını esneterek dersi yürüttüğünü ifade etmiştir. Bu durumu şu ifadeler ile bildirmişlerdir. “Evet, öğrencilerin müzikal kabiliyetlerinin ve çalgı öğrenme becerilerinin farklı olması durumu, bir sorun oluşturuyor genellikle. Bu problemi çözmek için de öğrencileri kabiliyet ve becerilerine göre bölerek ve öğretim planını değiştirerek çözdüm.” (Ö.K.10), “Öğrencinin hazır bulunuş durumuna göre problem yaşanabiliyor...” (Ö.E.7), “tabi ki karşılaştım. Öğrencinin beceri ve ilgisi yönünde sistematigi, repertuarı tamamıyla değiştirmek zorunda kalıyorsunuz. Bunu çözmek için kendi yöntemimi yani dersin uygulanma yöntemlerini değiştiriyorum. Mesela etüt çalışmasından hoşlanmayan öğrenciler için etüt çalışmalarına ara verip eser örnekleri çalıştırıyorum. Ya da teknik düzeyde sorun yaşayan öğrencileri yine aynı eser ya da etüt üzerinden farklı parmak pozisyonları üzerinden çalıştırarak öğrencinin dikkatini toplamaya ve becerisini geliştirmesini amaçlıyorum.” (Ö.E.4), “Kanun eğitimi sürecinde öğrencilerin ilerleme seviyeleri aynı olmayabilmektedir. Buna yönelik, 4 yıl diğer bir deyişle 8 dönemi kapsayan kanun eğitiminde her dönem için o dönemde işlenecek konulara yönelik eser, etüt ve egzersizlerin yer aldığı 8 dönemlik bir kanun ders notu tarafımda hazırlanmıştır. Bu 8 dönemlik kanun ders notunu, her yıl sonunda, yıl içinde kanun dersinde kazandığım deneyimler ile güncelleyerek daha iyi bir hale getiriyorum. Bu oluşturmuş olduğum 8 dönemlik kanun ders notunu o dönemde eğitim gören kanun öğrencilerindeki seviye farklılıklarını da göz önünde bulundurarak hazırlıyorum. Diğer bir deyişle o dönemin konusuna yönelik farklı seviyelerde eser, etüt ve egzersizleri ders notuna ekliyorum. Kanun dersi eğitimini, kolaydan zora, bilinenden bilinmeyene ilkelerine göre yürütüyorum. Yavaş ilerleyen öğrencileri, seviyesine göre eser, etüt ve egzersizler ile daha ileri bir seviyeye taşıyorum. Böylelikle kanun derslerinde aynı dönemde ders alan kanun öğrencilerindeki ilerleme farklılıklarını çözmeye çalışıyorum. Eserlerde makam seçimini o dönemki makam dersinde işlenecek olan makamlara yönelik belirliyorum. Böylelikle kanun dersi ile makam dersini de destekliyorum. Buna ek olarak özellikle lisans 4. Sınıfta öğrencilerin teknik seviyelerini de geliştirmeye yönelik teknik zorluklar içeren eserlerde ekliyorum.” (Ö.K.14), “Müfredata göre bazen farklı makamlar ya da farklı türde çalışmalar yapmamız gerekebiliyor. Bu durumlarda programın esnekliğinden faydalananarak problemi çözmeye çalışıyorum.” (Ö.E.5), “Kanun eğitiminin gelenekteki meşk yönteminde olduğu

hoca-öğrenci ilişkisi esasına dayanarak birebir yürütülmesi gereken bir ders olduğunu düşünüyorum. Öğrenci sayısının çokluğu ise bu eğitimin sürece için önemli bir zaman ihtiyacı doğuruyor. Öğretim kadrosu yeterli olmadığı zaman çözüm maalesef kanun dersini toplu ders haline getirmek oluyor. Öğrencilerin seviye farkları önemli bir sorun olarak öne çıkıyor. Bu sorun için eğitim kurumlarındaki nitelikli akademik personelin arttırılmasından başka çözüm görünmüyor.” (Ö.K.11) “Kurumundaki nazariyat makamlarına göre enstrüman eğitiminin ilerleyişine ek olarak ben de öğrencilere kurumdaki müfredatın dışında bir eğitim programı hazırladım ancak bir süre sonra öğrencilerin hem benim verdiğim eserlere hem de müfredattaki eserlere çalışmakta zorlandığını fark ettim. Öğrencilerin yetenek seviyesindeki farklılıklar ve öğrencilerin sınav kaygısı ile baş edememe durumları bu programı daha fazla sürdürmememe sebep oldu. Şu anda kurumun programı ile sürdürüyorum.” (Ö.E.3) ifadeleriyle sunulmuştur.

Sorunla karşılaşmayan öğretim elemanının ifadeleri, “Henüz bir sorunla karşılaşmadım ama karşılaşmış olsaydım da ilgili bölüm başkanı aracılığıyla ya da gerekirse akademik kurul kararı ile öğretim programında iyileştirme yoluna gidebilirdim diye düşünüyorum.” (Ö.K.9) şeklindedir.

Bu bağlamda; öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun, öğretim programını ihtiyaç yönünde esneterek uyguladıkları söylenebilir. Bu durum, öğrencilerin müzikal algı ve çalgı öğrenme becerilerindeki farklılıkların öğretim sürecinde zorluklar oluşturmasıyla ilişkili olduğu görülmüştür. Bu zorlukları aşmak için öğrencileri yetenek ve becerilerine göre gruplandırmakta, öğretim planlarını esnek hale getirmekte ve bireysel öğretim yöntemlerini uyguladıkları anlaşılmaktadır.

5. Çalgı Eğitiminde Akreditasyon

Katılımcılar	Olumlu	Olumsuz
Ö.E.1	X	
Ö.E.2	X	
Ö.E.3	X	
Ö.E.4		X
Ö.E.5		X
Ö.E.6	X	
Ö.E.7		X
Ö.K.8		X
Ö.K.9	X	
Ö.K.10		X
Ö.E.11		X
Ö.K.12	X	
Ö.K.13	X	
Ö.K.14	X	
Toplam	8	6

Tablo 5 Üniversiteler bölüm bazında akredite olma çalışmaları yürütmekte. Sizin kanun çalgı eğitiminde standartlaşma hakkındaki görüşleriniz nedir sorusuna ilişkin bulgular.

Tablo 5’te verilen “Üniversiteler bölüm bazında akredite olma çalışmaları yürütmektedir. Sizin kanun çalgı eğitiminde standartlaşma hakkındaki görüşleriniz nedir?” sorusuna; 14 öğretim elemanından 8’inin olumlu, 6’sının olumsuz tutuma sahip olduğu görülmüştür. Bu anlamda öğretim elemanlarını görüşleri ikiye ayrılmış gibidir.

Öğretim elemanlarının akreditasyon sağlanarak belirli standartların getirilmesine yönelik görüşlerinden örnekler şöyledir. “Kanun eğitimin belli seviyelerde standartlaştırılmasına olumlu bakıyorum. Belli bir standartlaşma olması kanun eğitiminin en azından teknik açıdan ortak bir seviyede ilerlemesini sağlayacaktır. Öğrenci zaten belirli bir seviyeden sonra kendi icra tarzında veya benimsediği bir ekolde ilerleyecektir. Bu durum da icranın çeşitliliğine ve zenginliğine sebep olacaktır.” (Ö.E.3), “Çok önemli bir konu olduğunu düşünüyorum. Çağdaş eğitim anlayışında kanun çalgı tekniklerinin standardize biçimde eğitime aktarılması kanunun küresel anlamda standart bir çalgı olarak var olmasına katkı sağlayan çok önemli bir unsurdur.” (Ö.K.12), “Halihazırda değil kanun, Türk Müziği çalgı eğitiminde standardizasyon sağlanmamıştır. Buna birçok sebep sıralanabilir. Çalgı eğitimi kişiye özel, öğrencinin kapasitesi ve gereksinimlerine yönelik yapılmalıdır...” (Ö.K.13), “Aynı dersi veren meslektaşlarımızla istişareler, bölümlerin ders paketlerinden uygulamalar ve alana dair mevcut yazılı kaynaklar incelenerek dersin belirli düzeyde standartlaşması, dolayısıyla bölüm bazında akreditasyon sağlanabilir.” (Ö.E.2), “ilgili alanda "akademik ve alana özgü standartların bir yükseköğretim programı tarafından karşılanıp karşılanmadığını ölçen değerlendirme ve dış kalite güvence süreci" olarak düşündüğümüzde ise bu programın akredite olma faaliyetlerini bir an önce tamamlamak isteyebilecekleri düşüncesindeyim. Akreditasyon süreci son derece zaman alan uzun soluklu bir süreç olmakla beraber iyi anlaşılması gereken bir kavram olduğunu düşünüyorum. Yani ben akreditasyonun, bizim bölümümüz yetenek işi, çalgımız beceri ve kabiliyet odaklı, işimiz duyuma dayalı, müzik nasıl standartlaşır? çalgı nasıl standart kalıplara oturtulur? vs. gibi düşünceleri doğru bulmadığımı belirtmek isterim. İçerisinde öz değerlendirme süreci ile fakülte tarafından saptanmış olan zayıf yönler ve fakültenin bu yönleri nasıl geliştirmeyi amaçladığını içeren ileriye dönük planlamalarında olduğu bir süreç bu, yani ben akreditasyonun yukarıda bahsettiğim kadar sığ işlemediği görüşündeyim. Tabi bu doğrultuda akredite olma yolunda ilerleyen ilgili program için belirlenen standartlarda burada önemli bir etkindir, bunu da göz ardı etmemek gerekir.” (Ö.K.9), Yüksek Öğretim Kurumu tarafından Müzik Öğretmenliği programı için yayınlanmış ortak bir program bulunmaktadır. Aynı durum

Konservatuvarların programları için de oluşturulabilir diye düşünüyorum. Böylelikle konservatuvarlardan mezun öğrenciler arasında ortak temel bir seviye sağlanabilir.” (Ö.K.14).

Akreditasyonun çalgı eğitimine uygun olmayacağı görüşüne sahip olan öğretim elemanlarının ilgili ifadeleri şöyledir. “Bir standartlaşmadan söz edemeyiz. Hocanın bilgi ve görgüsü dahilinde bir eğitim çerçevesi olduğunu düşünüyorum tüm kurumlarda.” (Ö.K.8), “Kanun sazı ile ilgili her hoca kendi ekolünün temsilcisidir. Kanun eğitimde tek ekol yoktur, bu sebeple tek ekol baz alınıp eğitim verilemeyeceğini için standartlaşmanın doğru olduğunu düşünmüyorum. Bu sebeple kendi müfredatımızı hazırlarken herhangi bir programı baz almıyoruz.” (Ö.E.7), “Akredite çalışmalarının sanat içerikli bölümlerde sağlanacağını pek düşünmüyorum. Mezun olunca edinilmesi gereken kazanımlar bölüm bazında aynı olsa da (nota okuma ve çalma becerisi gibi) sanat içerikli bölümlerde ekol-tarz-üslup söz konusu olduğu için bazı kazanımlar değişiklik göstermekte haliyle akredite olma durumu pek sağlanamamaktadır.” (Ö.K.10), “Kanun eğitiminde tüm ülke genelinde bir standartlaşmanın mümkün olabileceğini düşünmüyorum. Konu Türk Makam Müziği çerçevesinde ele alınırsa üslup kavramı kuşkusuz öne çıkar. Her öğreticinin benimsediği üslup farklı olacağından bu farklılık eğitim yöntemine de yansıyacaktır. Başlangıç düzeyinde kanun dersinin yürütülüşünde dönemlere göre; duate prensiplerinin kazanılması, belirli metronom hızlarına erişilmesi gibi belirli hedefler konulabilir. Ancak yine de öğrencilerin öğrencileri bu hedeflere ulaştırma yöntemlerinde farklılıklar ortaya çıkacaktır. Ayrıca çalgı eğitimi dersinin dönem sonu hedeflerine göre öğrencinin bölüm içerisinde aldığı diğer dersler de koordineli olarak planlanmalıdır. Bu durumda da farklı çalgıların eğitim sürecindeki hedeflerin gerçekleşmesi eş zamanlı olamayacağından bu planlamanın da sağlıklı yürütmesi zor görünmektedir. Bu nedenlerle meşk yönteminde olduğu gibi makam müziği eğitiminin bir bütün olarak yürütülmesi gereken makam müziği eğitiminin farklı derslere bölünerek standartlaştırılmasının çeşitli güçlükler doğurması kaçınılmazdır.” (Ö.E.11), “Bu konu teknik olarak mümkün ama uygulamada yani işin mutfağında çok zor bir konu. Büyük şehirlerde ve konservatuvarlara belli bir düzeyde kanun çalan öğrenciler gelmekte bu da standartlaşma anlamında belli bir seviyeyi oluşturmaktadır. Fakat Anadolu da olan müzik bölümleri de ya da vs. buralarda standartlaşma olgusu çok zor bir konu...” (Ö.E.4), “Standartlaşma olması için öncelikle geniş bir etüt havuzuna ihtiyacımız var. Kanun eğitimi için ne yazık ki geniş bir etüt havuzuna sahip değiliz. Bunun için standartlaşmanın şu aşamada sağlanamayacağını düşünüyorum. Ne zaman ki etütler çoğalır batı müziğinde olduğu gibi

çok sayıda metotlar etüt kitapları ortaya koyulur, o zaman bir standartlaşmadan söz edebiliriz.” (Ö.E.5).

Böylece; kanun özelinde çalgı eğitiminde akredite olmanın olumlu veya olumsuz etkilerine ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri özetlenmiştir. Öğretim elemanları, akreditasyon konusundaki görüşlerini kendi bilgilerine göre oluşturmuş olup, konu ile ilgili bilgi düzeyleri bilinmemektedir.

6. Öğrencilerin Nitelik İhtiyacı ve Bunu Sağlamaya İlişkin Şartlar

Katılımcılar	Olumlu	Olumsuz
Ö.E.1		X
Ö.E.2	X	
Ö.E.3		X
Ö.E.4	X	
Ö.E.5		X
Ö.E.6		X
Ö.E.7	X	
Ö.K.8		X
Ö.K.9		X
Ö.K.10	X	
Ö.E.11		X
Ö.K.12		X
Ö.K.13	X	
Ö.K.14		X
Toplam	5	9

Tablo 6 Mesleki kanun eğitimi alan öğrenci yeni özellikler ve üstünlükler kazanabilmek üzere neleri yapmaya ihtiyaç duyabilir? eğitim programı ve ortamı sizce bu ihtiyaçları karşılamakta mıdır? uygulanabilir önerileriniz var mıdır? sorusuna ilişkin bulgular.

Tablo 6’da “Mesleki kanun eğitimi alan öğrenci, yeni özellikler ve üstünlükler kazanabilmek üzere neleri yapmaya ihtiyaç duyabilir? Eğitim programı ve ortamı sizce bu ihtiyaçları karşılamakta mıdır? Uygulanabilir önerileriniz var mıdır?” sorusunda; 5 öğretim elemanı; kullanılan eğitim programının ve ortamının gelişim için duyulan ihtiyacı karşıladığını düşünmekte, 9 öğretim elemanı ise eğitim programının ve ortamının gelişim için duyulan ihtiyacı karşılamadığını düşünmektedir.

Öğretim elemanları tarafından, öğrencilerin kendilerini geliştirebilmeleri için öncelikle; iyi örnekler dinlemeleri, ustaları gözlemlemeleri ve çokça pratik yapmalarına ihtiyaç olduğu belirtilmiştir. Eğitim programının ve ortamın bunlara yönelik fırsatlar vermesi konusunda olumlu (n=5) ve olumsuz (n=9) görüşler bildirilmiştir. Çalışmanın altıncı araştırma sorusunda ilişkin örnekler doğrudan alıntılarla verilmiştir. “... Temel eğitim alması için karşılamakta, ileri seviye eğitim alabilmesi için sınıf ortamından dışarı çıkmalı ve etrafındaki pratikleri değerlendirmeli.”

(Ö.E.7), “Öncelikle müfredatta yer alan gerek teknik gerekse nazari eserleri hakkıyla icra etmesi, bunu yapmak için de gerekli teknik alt yapı için ödevlerini yerine getirmesi, gününüzde büyük imkanlar sunan görsel ve duysal medyadan farklı icracıları dinlemesini önerebilirim.” (Ö.E.2), “Konservatuvarımızın eğitim programı ve fiziki koşulları bu ihtiyaçları karşılamaktadır. Öğrenci Türk Müziğini fem-i muhsin kişilerden dinleyerek ve her gün düzenli olarak çalışmalarını pratik ederek başarılı bir yol kateder diye düşünüyorum.” (Ö.K.13), “Bilişim çağının getirisi olarak evrensel her tür müziğe kavuşmak kolaylaştı. Öğrencilerin bunun farkında olması ve yeni özellikler kazanabilmeleri için eğitimci olarak bu bilgiye hâkim olmak gerekir. Üniversitelerdeki mesleki kanun eğitim sistemindeki müfredatın öğretmenlerin bilgi ve birikimlerine göre hazırlandığını varsayarsak öğrencilerin birçoğu yeni özellikler kazanabilmek üzere; workshoplara katılmaları ve sempozyum-kongrelere teşvik edilmeleri gerektiğine inanıyorum. Bu gibi çalışmalar ve ortamlar öğrencileri besleyecek ve becerilerine göre yeni kazanımlar ekleyecektir. Mesleki eğitim veren öğretmenlerin evrensel müziği, icraları-icracıları takip etmeleri ve öğrencilerinin eğilimlerine, becerilerine göre yeni materyaller hazırlanması faydalı olacaktır.” (Ö.K.10) ifadeleriyle görüşleri bildirmişlerdir.

Eğitim programının yetersiz olduğuna yönelik öğretim elemanlarından elde edilen görüşler ve öneriler ise şöyledir. “Kanun öğrencilerinin, sadece eğitim aldıkları kanun eğitimcisi ile sınırlı kalmaması gerektiği düşüncesindeyim. Farklı kanun eğitimcileri veya kanun icracıları ile çalışarak farklı teknik, üslup veya farklı çalışma stratejileri öğrenebilir. Buna yönelik kanun öğrencileri için her dönem veya her yıl üniversite veya ilgili bölüm tarafından tüm masraflar karşılanarak bir workshop ya da masterclass düzenlenebilir. Böylelikle kanun öğrencileri farklı kanun eğitimcileri veya kanun icracıları ile çalışarak farklı teknikler, üslup veya farklı çalışma stratejileri öğrenebilir.” (Ö.K.14), “...Programlar maalesef bunu karşılamıyor. Var olan metotlar ve hocaların üstüne verdiği ödevler tamamlanmalı. Üstüne de günümüzde önde gelen icracıların teknikleri irdelenmeli ve uygulamaya dökülmeli.” (Ö.E.1), “Eğitim programı ancak belli bir seviyeye kadar öğrenciye destek olabilir. Öğrenci teknik açıdan birçok beceriyi edindikten sonra icra tarzını kendi müziksel zevkine göre şekillendirebilir. Bunun için dünya müziğini takip edebilmeli, kesinlikle stüdyo ortamında bulunup (kendini dinlemeli) kendini geliştirebilmelidir. Tüm bunlara ek olarak bence konservatuvarlar arası, kanun eğitimi ile ilgili (öğrencinin katılım sağlayabileceği) çalıştaylar, sempozyumlar, çeşitli etkinlikler düzenlenmeli, böylece öğrenci farklı öğrencilerle de kaynaşmalı interaktif bir ortam sağlanmalıdır. Ayıca tüm kanun eğitimcileri belirli zamanlarda da olsa

çevrimiçi veya yüz yüze bir araya gelip deneyim ve fikirlerini paylaşmalıdır.” (Ö.E.3), “İlk olarak eğitim programlarının öğrenciye yeni özellikler ve üstünlükler kazandırdığı görüşüne pek katılmıyorum. Bence hali hazırda bir eğitim programı, bir kurumdan mezun olması gereken niteliklere sahip bir öğrenci yetiştirebilmektedir. Hele de güncellenmeyen ve denetlenmeyen bir eğitim programına sahipse, belki sıradan bir öğrenci bile yetiştirmeye yetemeyecektir (hatta bence tam olarak burada akreditasyonun önemi de ortaya çıkmaktadır). Fakat yine de burada öğrencinin hazır bulunuş durumu öz yeterliliği ve çalışkanlığının son derece önemli bir etken olduğunu düşünüyorum. Tüm bu saydığım niteliklere sahip olan öğrenciye mutlaka alanında üstünlük sağlayacaktır ama her zaman bu profilde bir öğrenciyle de maalesef ki karşılaşmıyoruz. Peki öğrenci bu yolda neleri yapmaya ihtiyaç duyabilir? Müzikte çalgı alanının, çalgı üzerinde harcanan mesaiyle paralel olarak ilerleyen bir süreç olduğu unutulmamalıdır. Bu sebeple öğrenci alanı ve çalgısıyla ilgili donanımını artırabilir (*workshoplara, masterclasslara* katılmak gibi). Tabi bu sürecin sonunda akademisyen ya da sanatçı olarak yönleneceği alanı da unutmadan hareket etmeli, diğer taraftan da eklemesi gereken belgeler, geçmesi gereken sınavlar varsa bunları tamamlayabilmelidir.” (Ö.K.9), “Kanun eğitimi diğer alanlarda olduğu gibi lisans dönemi süreciyle (4 yıl) sınırlandırılmamalıdır. Bazı üniversitelerde eğitim süreci ortaokuldan itibaren başlatılmaktadır. Eğer eğitim lisans döneminden başlatılmışsa öğrenci yüksek lisans ve doktora programlarıyla devam etmesi için faydalı olmaktadır.” (Ö.E.6), “Eğitim süreci içerisinde derslerin yan ısıra, ekol teşkil eden kanun icracılarının icra kayıtlarıyla ilgili çokça dinleme ve taklit etme çalışmaları yapılabilir. Sıkça sahne performanslarına hazırlıklar yaparak estetik ve artistik yönden kendini geliştirebilir, icra tecrübesini böylece arttırabilir.” (Ö.K.12), “Türkiye ve dünya genelinde çeşitli üretim faktörlerine bağlı olarak 12 Eşit Aralıklı Ses Sistemine göre hazırlanan kanunun makam müziğinde kullanımı ses sistemi konusunda birçok bilgi ve pratiğin kazanımını gerekli kılmaktadır. Bu nedenle öğrenci hem makam müziğinin tarih sürecindeki ve günümüzdeki teori-icra ilişkisini çok iyi bilmeli hem kendi çalgısının seslendirme olanaklarına hâkim olmalı hem de eksikliklerinin bilincinde olmalıdır. Bu ihtiyaç ise kanun dersinin dışında ayrı bir öğrenme süreci gerektirmektedir. Kanun ağırlıklı olarak Türk Makam Müziği için üretilen ve bu doğrultuda eğitimi verilen bir çalgı gibi görünse de günümüzde tüm müzikler içerisinde yer almaktadır. Bu nedenle öğrenciler farklı müziklerin teori ve icra pratikleri konusunda bilgi sahibi olmaları gerekmektedir. Bu bilgilere çeşitli amaçlar için özelleşen bölümler içerisindeki akademik eğitimde ulaşmaları mümkün olmayabilir. Akademik eğitim içerisinde bu amaçlar doğrultusunda hazırlanacak seçmeli

dersler bu konuda yardımcı olabilir. Ancak yine de öğrencilerin araştırma ve bilgilenmeye yönlendirilmesi gerekmektedir. Bu süreçte de öğrenciler doğru kaynaklara ulaşmaları konusunda yönlendirilmelidir.” (Ö.E.11), “Yeni teknikleri öğrenmeye ihtiyaç duyabilir. Bunu kendi hocasından öğrenemiyorsa internet ortamından kendi öğreniyor genellikle. Bunları karşılamakta eksik kalabilir. Youtube gibi mecralardan ilgili farklı teknikleri uygulayan icracılardan taklitle öğrenmeye çalışılması önerilebilir.” (Ö.K.8), “Öğrencilerin bence en çok ihtiyaç duyduğu şey belirsizliklerin tamamen ortadan kalkması. Bir süsleme tekniğinden bahsediyorsak bununla ilgili çok sayıda çalışma parçasına ulaşabilmeliyiz ve öğrenciler bunu mutlaka istiyorlar. Aslında yine konu materyal genişliği ile ilgili. Öğrencilere yeni özellikler ve üstünlükler kazandırabilecek şeyler bana göre süsleme tekniklerinin çok daha detaylı şekilde işlenmesi.” (Ö.E.5) görüşleri sunulmuştur. Görüşler doğrultusunda; bazı birimlerin eksiklikler barındırdığını, öğrencilerin teknik beceriler kazandıktan sonra müzikal üslup geliştirmelerinin beklendiğini ve bu ihtiyaca cevap verebilmek için ek çalışmalara ihtiyaç duyulduğu anlaşılmıştır.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Öğrenciler, mesleki müzik eğitimi programının koşullarını başarı ile sağlanması durumunda kurumun hak sağladığı kariyer hedefine doğru ilerler (Elgün ve Umuzdaş, 2022). Bu çalışmadan elde edilen bulgular; literatürle (Elgün ve Umuzdaş, 2022; Doğruöz, 2017) uyumlu şekilde; konservatuvarların sanatçı yetiştirme temel amacının sürdüğünü, bunun yanı sıra eğitimci, *tonmeister* veya müzikolog gibi çeşitli alanlarda yetiştirilerek istihdam sağlandığını göstermektedir. İstihdamdaki bu çeşitliliğin, mezuniyet alanıyla uyumuna yönelik eleştiriler (Yener ve Apaydınlı, 2016) de mevcuttur. Çalışmanın sonuca göre; programın bu temel hedefe sahip olmasına rağmen, öğretim elemanının, öğrenci özelinde bireysel bir kariyer planı yapabildiği anlaşılmaktadır. Çalışmadan; nitelikli bir şekilde kanun eğitimi verildiği anlaşılrken, literatür (Aksungur, 2010; Savaş, 2016; Savaş, 2018; Somakçı, 2000, Somakçı 2002); bu uygulamaların program bazlı olarak sistemleştirilerek raporlanma ihtiyacını bildirmektedir. Bu dokümanların eksikliğinin başka çalgılar için de mevcut olduğu bilinmektedir (Elgün ve Umuzdaş, 2024). Derslere ilişkin iç program, öğretim programının hedefiyle uyumlu olmalıdır. Bulgulardan anlaşıldığı üzere; uyum zafiyetinin algılandığı bölümlerde öğretim elemanı inisiyatif olarak ilgili düzenleme ile uygulama yapmaktadır.

Çalgı dersi sürecinin, standart bir yapıya sahip olması ve içeriğin temel bölüm dersleriyle uyumlu olması, öğrencilerin denliğini ve kaliteli çıktılar üretilmesini sağlayabilir. Ancak öğrencilerin müzikal algı veya çalgı becerileri düzeylerindeki mevcut farklılıkların veya bireysel kariyer hedeflerinin, öğretim sürecinde bu uyumu bozabildiği anlaşılmaktadır. Öğretim elemanları çoğunlukla bir araya gelerek ortak bir içerik ve süreç planlasalar dahi, öğrencilerin hazır bulunuşlukları, algı ve yetenek düzeyleri ya da çalışma süreleri gibi farklılıkların, bu ortak programı uygulama aşamasında güçlüklerle neden olabildiği anlaşılmaktadır. Yine nitel veriler; öğrencilerin motivasyon sorunlarının da olabildiğini ve bu durumun kazanım hedeflerine ulaşmada bir sorun olarak gündeme geldiğini göstermektedir.

Öğretim elemanları tüm bu güçlükleri kendi uygun buldukları yöntemlerle gidermeye çalışmaktadır. Mevcut çalışmalar (Alkaç ve Kaya, 2017; Çelebi, 2021; Eryiğit, 2019; Savaş 2016) bu durumun önceki yıllarda da var olduğunu bildirmektedir. Bu çalışmadaki bir katılımcının verdiği örnekte; öğrencilerinde etütlere karşı olumsuz tutum gelişmesi gibi motivasyon eksikliğine yol açabilecek bir durumda, öğretim elemanı kullandığı aracı değiştirerek (etüt yerine eser kullanımı gibi) hedefe ulaşabildiğini belirtmiştir.

Çalışma kapsamında elde edilen tüm görüşler göz önüne alındığında; çalgı dersinin konularının nazariyat dersiyle eş zamanlı yürütülmesinin, genel anlamda olumlu sonuç getirebildiği ancak çalgı becerileri geliştirme açısından her zaman işlevli olmayabildiği anlaşılmaktadır. Bunun dışında öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı bazı dönemlerde kaliteli bir sürece uygun olmayabilmekte, bu durumda ise bireysel olarak planlanmış dersi toplu yapma eğilimine başvurulduğu bildirilmiştir.

Akreditasyon konusunda kanun öğretim elemanları yarıya bölünmüş durumdadır. Katılımcıların bir kısmı uygulamaya olumlu bakarken, bir kısmı olumsuz tutuma sahiptir. Olumlu tutuma sahip olanlar; akredite olmanın öğrencilerin teknik anlamda ortak bir düzeye ulaşabilmesini sağlayacağını bildirmişlerdir. Ayrıca katılımcı bir öğretim elemanının; ulusal akreditasyonun yanı sıra uluslararası akreditasyona da dikkat çekmesi daha geniş bir perspektiften bakmayı sağlamaktadır.

Mevcut durumda Türk Müziği çalgı eğitiminde akreditasyon sürecinin başlamadığı anlaşılmaktadır. Konservatuvarlar arasındaki isim farklılıkları, yine; çalgı eğitimi derslerinin isim ve içerik bakımından birbirlerinden farklı olması (Koroğlu, 2022), görüşülmesi gereken ilk konulardandır. Ulusal akreditasyonun öğretim elemanlarının aktif paydaş olacağı bir süreç ile

faydalı olabileceği görüşü bildirilmiştir. Bazı öğretim elemanlarının görüşlerinden; akreditasyon sisteminin, sadece belirli standartların sağlanıp sağlanmadığını ölçmekle kalmadığını, aynı zamanda birimin kalitesine yönelik ihtiyaçları tamamlamayı sağladığı, bu sürecin uzun soluklu ve iyi anlaşılması gereken bir süreç olduğunun farkında oldukları anlaşılmaktadır. Öğretim elemanlarının, standartlaşmanın avantaj ve dezavantajları ile ilgili çeşitli görüşleri mevcuttur. Bu görüşlere göre standartlar, öğrencilere teknik açıdan ortak şartlarda ilerleme olanağı sağlayabilir, ancak bazı öğretim elemanları; kanun eğitimindeki farklı öğretim ekollerinin ve öğrencilerin kişisel gereksinimlerinin, standartlaşmayı zorlaştırdığına inanmaktadırlar. Bu bağlamda, program dahilindeki sistematik metot kullanımı önerisinden (Karaelma, 2010) de işlevsel biçimde yararlanılabilir.

Öğretim elemanları, öğrencilerin niteliklerini arttırabilmeleri için; sorumluluk sahibi olarak çalışma görevlerini yerine getirmeye ihtiyaç duyduklarını ifade etmişlerdir. Bu çalışma süreci sadece okuldaki dersleri değil, tüm yaşamı içermektedir. Mevcut çalışmalar; eğitim programlarının ve öğrenme ortamının öğretmenlik görevinde genel olarak yeterli olduğunu (Çelebi, 2021) ancak genel amaçlar bakımından yeterli olmadığını (Alkaç ve Kaya, 2017) aktarmaktadır. Öğrencilerin öğrenim etkinliklerinde alacakları sorumlulukların yanı sıra; materyallerin çoğaltılması, çeşitli etkinlikler düzenlenmesi, eğitimcilerin [ve öğrencilerin] dijital platformlar ve topluluklar aracılığıyla sürekli iletişimde olmaları önerileri (Çelebi, 2021) de çalışma bulgusuna destek olabilecek işlevsel ilavelerdir.

Öğretim elemanlarının çeşitli görüşleri göz önünde bulundurularak, mevcut programda eksikliklerin bulunmasından hareketle; müfredata ilişkin standartların geliştirilmesi kapsamında kanun eğitimi programının güncel ihtiyaçlara yönelik olarak geliştirilmesi için öğretim elemanlarının katılımıyla bir program geliştirme ve güncelleme çalışmayı gerçekleştirilebilir. Bu grup, farklı öğretim ekollerini ve öğrenci ihtiyaçlarını göz önünde bulundurarak kapsamlı bir program geliştirebilir. Öğretim elemanlarının çeşitli yaklaşımlar kullanmasından hareketle; konservatuvar sınavlarına ilişkin ortak bir düzenleme önerisinde bulunulabilir. Ortak belirlenmiş değerlendirme kriterlerinin kullanılması kalite düzeyini yükseltecektir.

Çalgı eğitiminin, Türk müziği nazariyatı ve solfeji dersi ile bağlantılı yürütülmesi sonucundan hareketle; bu uygulamanın avantajları ve dezavantajları konusunda ortak bir görüşe varılması gereği anlaşılmıştır. Kurumlarda bu dersleri yürüten öğretim elemanlarının güncel araştırmalardan

(örn. Göktaş, 2023; Yakınlar, 2023) da yararlanarak oluşturacakları görüşler doğrultusunda ortak karara varılması ve uygulamaya geçilmesi önerilmektedir.

Çalgı eğitiminde geleneksel olarak günümüze ulaşan usta çırak yoluyla öğrenme yönteminin, güncel durumda ve gelecekte ihtiyaçlara cevap verip vermeyeceği bilimsel temelli çalışmalarla sorgulanabilir. Zira literatürde bu konuda farklı görüşler (Doğan Sevinç, 2012; Kahyaoğlu, 2021) mevcuttur. Her usta, kendi öğrendiği ekolün devamının yanı sıra öğrencisine bütünsel hibrit bir eğitim süreci sunabilir. Bilimsel ölçme değerlendirme kriterlerini güvenilir şekilde uygulayabilecek şekilde kendini geliştirebilir. Bunun yanı sıra çalışmada bulgulandığı gibi; asgari müşterekte buluşularak öğrencilerin, önceden kapsamı belirlenmiş, geçerli ve güvenilir bir programla eğitim görmesi konusundaki iş birliği artırılabilir.

KAYNAKLAR

- Aksungur, A. U. (2010). *Kanun sazının icrası öğretim teknikleri karşılaştırmalı kanun metodu analizleri ve kanun eğitimi etütleri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Alkaç, G. ve Kaya, F. (2017). Yükseköğretim kurumlarındaki Türk müziği çalgı eğitimine kanun ve klasik kemençe örneklemleri ile genel bir bakış. *Fine Arts*. 12(1): 17-29. <https://doi.org/10.12739/NWSA.2017.12.1.D0186>
- Çelebi, M. (2021). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dallarında kanun eğitimi dersinin içerik ve yönteminin öğretim elemanı görüşleri alınarak incelenmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Doğan Sevinç, H. (2012). *Meşk sistemi bağlamında taksim formunda üslub üzerine bir çalışma* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Doğruöz, M. D. (2017). Müzik öğretmenliği lisans programlarında yer alan bireysel çalgı dersi kapsamında “kanun”. *Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Dergisi*, (11): 63-72. <https://doi.org/10.31722/konservatuardergisi.517072>
- Elgün, Ö., & Umuzdaş, S. (2022). Devlet konservatuarları müzik ve bale ortaokulları ile müzik ve sahne sanatları liseleri viyolonsel müfredatlarının karşılaştırılması. *Yegâh Müzikoloji Dergisi*, 5(2), 151-175. <https://doi.org/10.51576/ymd.116127>
- Elgün, Ö., & Umuzdaş, S. (2024). Devlet konservatuarları lisans viyolonsel müfredatlarına yönelik arşivlerin incelenmesi. *Yegâh Müzikoloji Dergisi*, 7(3), 127-146. <https://doi.org/10.51576/ymd.1522743>
- Elkaya, H. (2019). *Kanun eğitiminde kullanılan metot kitaplarının incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.

- Eryiğit, Y. Ö. (2019) *Lisans eğitimlerinde kanun çalgısını icra edenlerin öğrenme ve eğitim sürecinde yaşadıkları sorunlar* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Geboloğlu, B. (2020). Türkiye'deki klasik Türk müzik sanatçıları ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 9 (65): 19-30. <https://doi.org/10.7816/idil-09-65-03>
- Göktaş, D. (2023). *Başlangıç seviyesi kanun eğitimi modeli önermesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- Kahyaoglu, Y. (2021). Türk müziğinde meşk sistemi. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 7(1): 277-283. <https://doi.org/10.22252/ijca.942571>
- Kahyaoglu, Y. (2017). Kanun sazı eğitiminde metod ihtiyacı ve Türkiye'deki kanun metodları üzerine bir inceleme. *İnönü Üniversitesi Kültür ve Sanat Dergisi*, 3(1): 97-107. <https://doi.org/10.22252/ijca.321575>
- Karaelma, B. (2010). Türk müziğinde kanun eğitimi ve kanun metotları üzerine bir inceleme. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, (22): 129-138. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunigsed/issue/2556/32946>
- Karakaş, S. (2019). Türkiye'de kanun öğretiminde kullanılan yayımlanmış metot ve kaynakların çeşitli değişkenler yönünden incelenmesi (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Lambert, V. A. & Lambert, C. E. (2012). Qualitative descriptive research: An acceptable design. *Pacific Rim International Journal of Nursing Research*. 16, 255–256. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/ PRIJNR/article/view/5805/5064>
- Özmenteş, S. & Özmenteş, G. (2009). Çalgı çalışmaya ilişkin tutum, bireysel özellikler ve performans düzeyi ilişkileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 17(1): 353-360. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/49070/626094>
- Savaş, K. (2016). Mesleki müzik eğitimi veren devlet konservatuvarlarındaki kanun eğitiminin içerik ve yöntem bakımından incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Savaş, K. (2018). Mesleki müzik eğitimi veren devlet konservatuvarlarındaki kanun eğitiminin içerik ve yöntem bakımından incelenmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*. 4 (7): 81-102. <https://doi.org/10.5578/amrj.66455>
- Somakçı, P. (2002). Kanun öğretiminde ilkeler ve program. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 286: 26-31. https://www.academia.edu/22044644/KANUN_%C3%96%C4%9ERET%C4%B0M%C4%B0NDE_%C4%B0LKELER_VE_PROGRAM
- Somakçı, P. (2005). Mesleki müzik eğitiminde çalgı öğretimi ve çalgı öğretim elemanlarına düşen görevler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 320: 13-16.

- Ünver, E. (2016). Neden ve nasıl sanat eğitimi. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 5(23): 865-878. <https://doi.org/10.7816/idil-05-23-05>
- Yakınlar, Ö. (2023). "Güzel sanatlar liseleri" çalgı eğitimi kanun öğretim programının" değerlendirilmesi ve taslak öğretim programı önerisi (Yayınlanmamış doktora tezi). Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Yener, S., & Apaydın, K. (2016). The variety of institutions providing professional music education and the employment problems of alumni in Turkey. *Jasstudies Journal*, 42:225-249. <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS3239>

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The need for research and increased efforts in Turkish music has emerged over time to address the absence of a systematic structure based on rules. This need aims to produce outputs through the coordinated evaluation of ongoing education and scientific studies, which can then be transformed into quality inputs and processes. Systematic education processes within conservatories are emphasized in this context. Conservatories primarily implement a curriculum aimed at training artists, with instructors playing a key role in its development, implementation, and evaluation. This study focuses on the "kanun" instrument taught in conservatories.

Widely used in Turkish music, the kanun serves both in art music and as an accompaniment instrument in folk music, and is known for its suitability to world music (Doğruöz, 2017; Savaş, 2018). Formal kanun education began in Turkey in the late 20th century (Elkaya, 2019) and is currently active in fine arts, education faculties, and conservatories (Kahyaoğlu, 2017). However, existing studies (Savaş, 2016; Savaş, 2018; Somakçı, 2000; Somakçı 2002) indicate that kanun education processes lack a systematic approach and are irregular. Issues in kanun education include inadequate methodological resources (Karaelma, 2010), insufficient teaching methods, curriculum deficiencies, and the absence of a systematic approach (Somakçı, 2000). It is expected that the individually driven teaching structure (Savaş, 2018) will be replaced by a systematic education process.

Savaş (2016) and Somakçı (2002) suggest that principles, goals, and behaviors should be established to create a systematic program, with instructors collaborating to develop various programs and methods. The systematization seen in general education is also targeted in arts education (Ünver, 2016). Although national workshops exist, progress in developing programs

specific to professional instruments is relatively slow. Karakaş (2019) found that a systematic curriculum and repertoire should be created for kanun materials. In this context, while current curricula are prepared by individual university units, it may be beneficial to develop these efforts with a common approach encompassing higher education institutions (Alkaç and Kaya, 2017; Geboloğlu, 2020). A program that educates students with common goals is essential (Özmenteş and Özmenteş, 2009) and a fundamental element in accreditation. This shared understanding and effort are crucial steps in the progress towards accreditation.

Purpose and Importance

This research presents the process and scope of kanun education in conservatories from the perspectives and experiences of instructors, providing data and perspectives for assessing and controlling the current situation concerning national quality and accreditation efforts. Through in-depth interviews, voluntary participants were asked about the alignment of professional kanun education with institutional goals, curriculum scope and internal control processes, challenges faced in implementation, corrective action plans, views on accreditation in instrument education, and the education program's ability to meet the needs for new skills and advantages in professional kanun education.

Methodology

This research employs a qualitative descriptive survey model characterized by simultaneous data collection and analysis (Lambert and Lambert 2012).

Study Group

The study involved fourteen volunteer instructors from a total of twenty-two full-time instructors working in conservatories that provide kanun education in the field of Turkish music in Turkey. Data were collected through interviews and analyzed.

Data Collection Tool

The research utilized a questionnaire with six questions related to the evaluation of the kanun education process by conservatory instructors, along with five questions to determine their demographic characteristics.

Data Collection

The study was approved by the Ethics Committee of Tokat Gaziosmanpaşa University (19/06/2023 Document No: 307163). Permissions were obtained from relevant institutions, and data were collected through written documents and confirmed via phone interviews.

Data Analysis

The individual opinions of the instructors were presented in a table, showing the frequency of their views holistically. Responses were indicated with an "X" symbol.

RESULTS, DISCUSSION AND SUGGESTIONS

The findings of this study align with the literature (Elgün & Umuzdaş, 2022; Doğruöz, 2017), indicating that conservatories continue to focus on training artists while also employing in various fields such as educators, tonmeisters, or musicologists. Criticisms regarding the alignment of employment diversity with graduation fields exist (Yener & Apaydın, 2016). Despite the program's primary goal, it is understood that instructors can create individual career plans for students. The study reveals that although quality kanun education is provided, the literature (Aksungur, 2010; Savaş, 2016; Savaş, 2018; Somakçı, 2000; Somakçı, 2002) emphasizes the need for systematic reporting of these practices. The lack of such documentation is also noted for other instruments (Elgün & Umuzdaş, 2024). Course curricula should align with the program's goals, and where misalignment is perceived, instructors should take initiative to make necessary adjustments.

A standardized course structure and alignment with core courses can ensure equivalence and quality outcomes. However, differences in students' musical perception, instrumental skills, or career goals may disrupt this harmony during the teaching process. Although instructors often plan content and processes collectively, differences in students' readiness, perception, talent levels, and practice times can create challenges in implementing a common program. Additionally, qualitative data indicates that students' motivation issues may hinder the achievement of learning objectives. Instructors address these difficulties using methods they deem appropriate.

Existing studies (Alkaç & Kaya, 2017; Çelebi, 2021; Eryiğit, 2019; Savaş, 2016) confirm that these challenges have persisted over the years. One participant mentioned changing their teaching tool (using pieces instead of studies) to motivate students. The study suggests that teaching instrumental courses alongside theoretical courses generally yields positive results, though not always effective

in developing instrumental skills. At times, individual lessons are conducted in groups due to an insufficient number of students per instructor, affecting process quality.

In terms of accreditation, kanun instructors are divided; some view it positively for achieving technical uniformity among students, while others see challenges in standardization due to different teaching schools and individual needs. The study emphasizes that the accreditation system ensures both meeting standards and addressing unit quality needs, requiring a well-understood, long-term process. Recommendations include a workshop for curriculum development and updating, considering various teaching schools and student needs. A common approach for conservatory exams, using established criteria, can enhance quality. Instrumental education's connection with Turkish Music Theory and Solfeggio courses requires a shared understanding of its advantages and disadvantages, with contemporary research guiding implementation. Traditional master-apprentice learning methods should be scientifically evaluated to meet current and future needs. A comprehensive, hybrid educational process and collaboration on predefined, valid, and reliable programs can improve student outcomes.